

Sygnatura akt IX GC 251/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 17 lipca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący:SSO Katarzyna Krzymkowska

Protokolant:p.o. stażysty Anna Wiciak-Pieciul

po rozpoznaniu w dniu 17 lipca 2017 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w N.

przeciwko (...) Sp. z o.o. w J.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) Sp. z o.o. w J. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. w N. kwotę 78.110,44 zł (siedemdziesiąt osiem tysięcy sto dziesięć złotych 44/100) z odsetkami:

a) ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwoty 69.854,47 zł od dnia 27 stycznia 2017r. do dnia zapłaty,

b) ustawowymi za opóźnienie od kwoty 2.982,29 zł od dnia 27 stycznia 2017r.,

1. umarza postępowanie w pozostałej części.

2. oddala wniosek pozwanego o rozłożenie należności na raty.

3. oddala wniosek powoda o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności.

4. kosztami postępowania obciąża pozwanego i z tego tytułu zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 12.789 zł.

SSO Katarzyna Krzymkowska

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym 26 stycznia 2017 powód – (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w N. wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, aby pozwany - (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. zapłacił na rzecz powoda kwotę 129 655,89 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia następnego po wniesieniu pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej strony zawarły umowę sprzedaży, której przedmiotem było dostarczenie produktów za łączną kwotę 122 664,47 zł. Powód umowę miał wykonać należycie, lecz pozwany nie zapłacił należności dochodzonej pozwem. 23 listopada 2016 r. strony miały zawrzeć porozumienie o spłacie długu, którym pozwany uznał dług i zobowiązał się do jego spłaty. Pozwany jednak nie wykonał porozumienia. Do każdej z faktur sprzedażowych powód naliczył rekompensatę za koszty odzyskiwania należności w kwocie 40 EUR.

W dniu 13 maja 2016 r. referendarz sądowy w Sądzie Okręgowym w Poznaniu wydał w sprawie IX Gnc 92/17 nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem pozwu.

W przepisany terminie pozwany złożył sprzeciw od powyższego nakazu zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w tymże zakresie. Pozwany podał, że powództwo jest przedwczesne, lecz przyznał, że z tytułu wykonanych przez powoda dostaw, pozostaje w zadłużeniu wynikającym z załączonych do pozwu faktur. Wniesienie pozwu dotyczącego pozostałej części zadłużenia nastąpiło z naruszeniem ustaleń stron co do wydłużenia terminu płatności zaległych faktur.

W przypadku zasądzenia kwoty przez Sąd, pozwany wniósł o rozłożenie świadczenia na 10 równych rat. Motywacją pozwanego były przejściowe trudności finansowe.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód prowadzi działalność gospodarczą, której przedmiotem jest m.in. produkcja urządzeń, instrumentów oraz wyrobów medycznych. Pozwany prowadzi działalność gospodarczą w zakresie m.in. działalności szpitali.

okoliczność bezsporna, a nadto dowód: informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców KRS powoda (k. 7 i n.), informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców KRS pozwanego (k. 9 i n.).

Strony ustnie umówiły się, że powód dostarczy pozwanemu urządzenia, instrumenty oraz wyroby medyczne, a pozwany te towary odbierze i zapłaci powodowi cenę.

Powód umowę wykonał należycie, bez wad i w całości. Jako potwierdzenie wykonania umowy przez powoda powód wystawił pozwanemu następujące faktury VAT z następującymi danymi księgowymi:

lp	faktura	Z dnia	data płatności	należność główna	odsetki naliczone na dzień 24.01.2017	wartość rekompensat 40 euro po przeliczeniu na zł	kurs średni NBP ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie było wymagalne
1	(...)	2016-06-16	2016-07-16	4 000.00 zł	199.89 zł	177,02 zł	4. (...)
2	(...)	2016-08-31	2016-09-30	6 642.00 zł	200,53 zł	174.22 zł	4. (...)
3	(...)	2016-09-07	2016-10-07	4 482,00 zł	127.15 zł	172.48 zł	4.312
4	(...)	2016-09-07	2016-10-07	6 642.00 zł	188.43 zł	172.48 zł	4.312

5	(...)	2016-09-29	2016-10-29	8 100.00 zł	183.42 zł	172.48 zł	4.312
6	(...)	2016-09-29	2016-10-29	6 642,00 zł	150,40 zł	172.48 zł	4.312
7	(...)	2016-10-06	2016-11-05	4 482.00 zł	93,32 zł	173,07 zł	4. (...)
8	(...)	2016-10-06	2016-11-05	6 642,00 zł	138.30 zł	173,07 zł	4. (...)
9	(...)	2016-10-06	2016-11-05	5 178.00 zł	107.82 zł	173,07 zł	4. (...)
10	(...)	2016-10-06	2016-11-05	4 482,00 zł	93.32 zł	173,07 zł	4. (...)
11	(...)	2016-10-18	2016-11-17	5 940.00 zł	105,13 zł	\ 173,07 zł	4. (...)
12	(...)	2016-10-18	2016-11-17	8 100.00 zł	143.36 zł	173,07 zł	4. (...)
13	(...)	2016-10-26	2016-11-25	6 877.99 zł	107,41 zł	173,07 zł	4. (...)
14	(...)	2016-10-26	2016-11-25	1 890.00 zł	29.52 zł	173,07 zł	4. (...)
15	(...)	2016-10-26	2016-11-25	6 877.99 zł	107.41 zł	173,07 zł	4. (...)
16	(...)	2016-11-07	2016-12-07	4 482.00 zł	55.99 zł	177,54 zł	4. (...)
17	(...)	2016-11-07	2016-12-07	4 482.00 zł	55.99 zł	177,54 zł	4. (...)
18	(...)	2016-11-07	2016-12-07	5 940.00 zł	74,21 zł	177.54 zł	4. (...)
19	(...)	2016-11-14	2016-12-14	5 743.99 zł	61.30 zł	177.54 zł	4. (...)
20	(...)	2016-11-14	2016-12-14	5 419.99 zł	57.84 zł	177.54 zł	4. (...)
21	(...)	2016-11-21	2016-12-05	644.11 zł	8.38 zł	177,54 zł	4. (...)
22	(...)	2016-02-25	2016-03-26	3 974.40 zł	314.47 zł	174.36 zł	4. (...)
23	(...)	2016-03-09	2016-04-08	5 000.00 zł	378.70 zł	170.74 zł	4. (...)

			suma:	122.664,47zł	2 982,29 zł	4 009,13 zł	
--	--	--	-------	--------------	-------------	-------------	--

Do każdej z faktur sprzedażowych powód naliczył rekompensatę za koszty odzyskiwania należności w kwocie 40 EUR.

dowód - kserokopie ww. faktur VAT (k. 22-73).

23 listopada 2016 r. strony zawarły porozumienie o spłacie długu, którym pozwany uznał dług w kwocie 162 733,13 zł i zobowiązał się do jego spłaty. Pozwany jednak nie wykonał porozumienia.

dowód - poświadczona za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym kserokopia porozumienia z 23.11.2016 (k. 19 i n.).

Pozwany nigdy nie kwestionował ilości i jakości dostarczonego mu towaru przez powoda. Nie podnosił też, że jest on niezgodny z zamówieniem. Pozwany nie zwrócił również doręczonych przez powoda faktur VAT. Nie domagał się ich skorygowania.

Powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem, lecz wezwanie nie przyniosło oczekiwanego rezultatu.

Po wytoczeniu powództwa pozwany wpłacił powodowi część kwoty dochodzonej pozwem - 52 810 zł.

Bezsporne, a nadto dowód - poświadczona za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym kserokopia wezwania do zapłaty z 19.12.2016 r. (k. 12 i n.), potwierdzenie przelewu (k. 116).

Oceniając materiał dowodowy, Sąd nie miał żadnych zastrzeżeń do wiarygodności zgromadzonych w sprawie dokumentów. Nie noszą one śladów podrobienia, czy przerobienia, a ich treść i autentyczność nie były kwestionowane przez strony w trakcie procesu.

Natomiast moc dowodowa i wiarygodność wszystkich wymienionych wyżej dokumentów prywatnych, w rozumieniu art. 245 k.p.c., nie zostały zakwestionowane przez żadną ze stron, w szczególności przez pozwanego, a Sąd mając także na względzie stanowisko strony pozwanej przedstawione w odpowiedzi na pozew, nie znalazł podstaw do odmowy im tak wartości dowodowej jak i wiarygodności.

Dokonując ustaleń stanu faktycznego Sąd miał na uwadze, że każda ze stron obowiązana jest do złożenia zgodnych z prawdą wyjaśnień odnośnie okoliczności sprawy i oświadczeń co do twierdzeń strony przeciwnej dotyczących okoliczności faktycznych (art. 3 k.p.c. i 210 § 2 k.p.c.), przy czym ogólne zaprzeczenie wszystkim twierdzeniom strony przeciwnej nie czyni zadość temu obowiązkowi (por. uchwała pełnego składu SN z 15.07.1974 r., sygn. akt KW Pr. 2/74, publ. w OSNC 1974/12/203).

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy należało mieć na względzie przede wszystkim to, że przy przyjętej przez stronę pozwaną linii obrony, istotnym w sprawie było jedynie poczynienie ustaleń w przedmiocie okoliczności przedstawionych wyżej i ustalenie, że w tym zakresie pozwany nie zaprzeczył ich zaistnieniu, a wręcz potwierdził fakt współpracy stron.

Sąd pominął dowód z przesłuchania przedstawiciela pozwanego, albowiem okazał się on zbędny i prowadzący do przedłużenia postępowania. Ustalanie sytuacji finansowej lub księgowej strony pozwanej winno przede wszystkim nastąpić na podstawie dokumentów prywatnych i urzędowych, a nie zeznań osobowych. Wobec braku szczegółowych twierdzeń sprzeciwu podpisanego przez zawodowego pełnomocnika i dowodów, co do rzekomych ustaleń stron w zakresie wydłużenia terminu płatności, słuchanie prezesa zarządu nie dostarczyłoby jakichkolwiek istotnych ustaleń dla tej sprawy. W szczególności, gdy strona przeciwna zaprzeczyła tym twierdzeniom ze sprzeciwu (por. k. 123).

Sąd zważył co następuje:

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawał fakt, że strony łączył stosunek zobowiązaniowy – umowa, na podstawie której powód miał przenieść własność i wydać pozwanemu towary medyczne, a pozwany miał te towary odebrać i zapłacić ustaloną w umowie cenę.

Zgodnie z art. 535 k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.

Umowę sprzedaży należy zaliczyć do umów wzajemnych, gdyż świadczenie sprzedawcy (przeniesienie na kupującego własności rzeczy i wydanie mu jej) jest odpowiednikiem świadczenia kupującego (zapłaty sprzedawcy umówionej ceny sprzedaży). Zgodnie z art. 488 § 1 k.c. świadczenia będące przedmiotem zobowiązań z umów wzajemnych winny być spełnione jednocześnie, chyba że z umowy, z ustawy albo z orzeczenia Sądu lub decyzji innego właściwego organu wynika, iż jedna ze stron jest zobowiązana do wcześniejszego świadczenia.

Jeżeli świadczenia wzajemne powinny być spełnione jednocześnie, każda ze stron może powstrzymać się ze spełnieniem świadczenia, dopóki druga strona nie zaoferuje świadczenia wzajemnego (art. 488 § 2 k.c.).

W rozpoznawanej sprawie pozwany podnosił, że zaprzecza wszystkim twierdzeniom powoda zawartym w pozwie, nie wskazując konkretnie jakie okoliczności i z jakiej przyczyny kwestionuje.

Zgodnie z art. 3 k.p.c. w zw. z art. 210 §2 k.p.c., każda ze stron jest zobowiązana do złożenia zgodnych z prawdą wyjaśnień odnośnie okoliczności sprawy i oświadczeń co do twierdzeń strony przeciwnej dotyczących okoliczności faktycznych, przy czym ogólnikowe zaprzeczenie wszystkim twierdzeniom strony przeciwnej w zasadzie nie czyni zadość temu obowiązkowi.

Stanowisko takie podzielił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 kwietnia 2007 r., II CSK 22/2007, stwierdzając w jego uzasadnieniu, że: „strona powinna wypowiedzieć się szczegółowo co do konkretnych twierdzeń strony przeciwnej, zaś często stosowane w praktyce zaprzeczenie ogólne wszystkim twierdzeniom wyraźnie nie przyznaniem jest obejściem powyższego obowiązku, a co za tym idzie jest pozbawione skutków wypowiedzenia się co do twierdzeń drugiej strony i nie pozbawia Sądu możliwości skorzystania z uprawnienia przewidzianego w art. 230 k.p.c. Obowiązek wypowiedzenia się co do twierdzeń strony przeciwnej i przytoczenia własnych twierdzeń co do okoliczności faktycznych na poparcie swojego stanowiska, ma na celu zakreślenie okoliczności spornych i bezspornych między stronami, co z kolei decydująco wpływa na kierunek prowadzenia ewentualnego postępowania dowodowego. Należy więc przyjąć, że jeżeli jedna ze stron zaprzecza określonym twierdzeniom strony przeciwnej, powinna to uczynić w sposób wyraźny, a w przypadku gdy twierdzenie strony przeciwnej poparte jest określonymi dowodami, zaprzeczenie powinno być uzupełnione ustosunkowaniem się do tych dowodów. Tylko takie zaprzeczenie twierdzeniom strony przeciwnej czyni zadość obowiązkowi wynikającemu z art. 210 §2 k.p.c.”.

Przenosząc powyższe rozważania, w pełni podzielane przez Sąd Okręgowy, na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że ogólne zaprzeczenie przez pozwaną wszystkim nie przyznaniem twierdzeniom powoda nie mogło wywołać żadnych skutków procesowych.

Z uwagi na powyższe Sąd zobowiązany był szczegółowo odnieść się jedynie do tych zarzutów strony pozwanej, które zostały wyraźnie sformułowane w sprzeciwie od nakazu zapłaty. Zasadniczo pozwany wskazywał jedynie na fakt prolongaty spłaty zadłużenia wobec powoda należności wynikających ze spornych faktur. Niemniej, w toku postępowania dowodowego przeprowadzonego przez Sąd nie dość, że kwestia ta nie została przez pozwanego wykazana, a nawet doprecyzowana, to strona powodowa jednoznacznie zaprzeczyła stanowczo tym twierdzeniom. Z dowodów i twierdzeń pozwu i przy braku dowodów strony przeciwnej wynika, że strony co prawda prowadziły rozmowy w sprawie przedłużenia możliwości zapłaty za sprzedany towar, jednak ostatecznie pozwany nie wykonał porozumienia ugodowego. W związku z tym aktualne w dalszym ciągu pozostało zobowiązanie do zapłaty ceny sprzedaży w wysokości dochodzonej pozwem. Strona powodowa wykazała przedstawionymi przez siebie

wiarygodnymi dokumentami prywatnymi, że dostarczyła towary w ilości objętej fakturami załączonymi. Strona pozwana skutecznie zaś tego nie zakwestionowała - wręcz przyznała w sprzeciwie, że z tytułu wykonanych przez powoda dostaw pozostaje w zadłużeniu wynikającymi z załączonych do pozwu faktur.

Z uwagi na powyższe należało stwierdzić, że skoro powód wykonał ciężące na nim obowiązki umowne, pozwany zobowiązany jest do zapłaty powodowi w ustalonym terminie, całości uzgodnionego wynagrodzenia, które już częściowo uiszczył przed zamknięciem rozprawy (art. 535 k.c. w zw. z art. 488 §1 k.c.). Z tej przyczyny Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.

O odsetkach od kwoty należności głównej Sąd orzekł na podstawie art. 6 ust. 1 w zw. z art. 4 pkt 3 Ustawy z 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Od skapitalizowanych, zaległych odsetek sąd zasądził dalsze ustawowe odsetki za opóźnienie – zgodnie z art. 482 § 2 kc.

Zgodnie z treścią art. 355 § 1 i § 2 k.p.c. Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Przepis art. 203 § 1 k.p.c. wskazuje, iż pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli cofnięcie jest połączone ze zrzeczeniem się roszczenia, aż do wydania wyroku. W niniejszej sprawie powódka częściowo cofnęła pozew pismem z 25 maja 2017 r. – tj. już po doręczeniu odpisu pozwu stronie pozwanej, ale jeszcze przed rozpoczęciem rozprawy zaplanowanej na 17 lipca 2017 r. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.). W niniejszej sprawie brak jest podstaw do takiego twierdzenia. Uznając zatem, że cofnięcie pozwu w zakresie żądania zapłaty kwoty 52 810 zł nastąpiło ze skutkiem prawnym, należało na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w związku z art. 203 § 1 k.p.c. orzec jak w punkcie 2. sentencji wyroku.

Sąd nie rozłożył zasądzzonego świadczenia na raty w oparciu o przepis art. 320 k.p.c. W sprawie występują zaś po obu stronach przedsiębiorcy, którzy z racji wykonywanej działalności winni się liczyć z sytuacjami popadnięcia w długi bądź uiszczenia wymagalnych wierzytelności. Sąd zaś w sprawach gospodarczych musi ostrożniej korzystać z dobrodziejstwa jakie daje przepis art. 320 k.p.c. i brać pod uwagę interes wierzyciela w uzyskaniu zaspokojenia – po drugiej stronie również występuje przedsiębiorca, który, aby nie popaść w długi jak pozwany, musi egzekwować swoje należności. Nie jest sytuacją pożądaną, aby stawiać wierzyciela w niepewnej sytuacji egzekucji zasądzzonego świadczenia przez kolejne lata ratalnej spłaty zobowiązania. Wobec podawanej w sprzeciwie sytuacji finansowej pozwanej Sąd uznał, że rozłożenie świadczenia na raty nie przyczyniłoby się w żaden sposób do wykonania wyroku. Sytuacja ta nie była jednak w żaden sposób wykazana. Gołosłowne twierdzenia sprzeciwu nie zostały poparte dokumentami finansowo-księgowymi świadczącymi o bieżącej sytuacji materialnej pozwanego. Jest to także argument na rzecz oddalenia wniosku powoda o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności (art. 333 §3 k.p.c.). Skoro pozwany nie wywiązał się z przedprocesowego porozumienia, w ramach którego świadczenie również zostało rozłożone mu na raty, to zasadne jest przyjęcie założenia, że nie wywiązałby się z rat zasądzonych przez sąd.

Odnośnie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania Sąd uznał, że stroną przegrywającą proces jest pozwany, albowiem powód wykazał, że przyczyną cofnięcia pozwu było dobrowolne uiszczenie przez pozwanego części należności głównej dochodzonej pozwem, już po wniesieniu pozwu do sądu. W postanowieniu z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie II CZ 208/11 Sąd Najwyższy stwierdził, że zasadą jest (art. 203 § 2 k.p.c.), że w wypadku cofnięcia pozwu obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, na jego żądanie, obciąża powoda bez względu na przyczynę cofnięcia. Jednakże dopuszczalne jest odstępstwo od tej zasady w sytuacji, gdy powód wykaże, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia pozwu. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy cofnięcie pozwu jest konsekwencją zaspokojenia przez pozwanego wymagalnego w chwili wytoczenia powództwa roszczenia powoda. W rozumieniu przepisów o kosztach procesu (art. 98 k.p.c.) pozwanego należy uznać wówczas za stronę przegrywającą sprawę. Skoro powód wykazał, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia jej praw (dopiero po jego wytoczeniu pozwany uiszczył część dochodzonych należności), to pozwanego należało uznać za stronę przegrywającą sprawę w całości.

Powód poniósł w procesie następujące koszty: wpisu w kwocie 6483 zł, opłata od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych oraz koszty zastępstwa procesowego strony powodowej w wysokości 3600 złotych, ustalone na podstawie § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (w brzmieniu nadanym rozporządzeniem z 3.10.2016), co daje łącznie 12789 zł. Kwota 1289 zł tytułem nadpłaty wpisu zostanie powodowi zwrócona po prawomocności wyroku (art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. a u.k.s.c.).

SSO Katarzyna Krzymkowska